

อนันตริยกรรม ๕

กรรมหนักที่สุดในพระพุทธศาสนา

อนันตริยกรรม ๕ เป็นกรรมที่พระพุทธศาสนาถือว่าหนักที่สุดในบรรดาอกุศลกรรมทั้งหลาย เพราะเป็นการกระทำที่ทำลายคุณธรรมอันยิ่งใหญ่ และให้ผลร้ายอย่างรุนแรง คำว่า

- อนันตริยะ แปลว่า ไม่มีกาลคั่น, ให้ผลทันทีต่อเนื่อง
- กรรม แปลว่า การกระทำ

ดังนั้น

อนันตริยกรรม คือ กรรมหนักที่ให้ผลอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง โดยไม่มีกรรมอื่นมาคั่นได้ตามคัมภีร์อธิบายว่า ผู้กระทำอนันตริยกรรมด้วยเจตนาสมบูรณ์ หากยังไม่บรรลุนิยัตถ์ก่อนตาย ย่อมมีผลกรรมหนักเป็นลำดับแรก

อนันตริยกรรม ๕ มีอะไรบ้าง

๑. มาตุฆาต ฆ่ามารดา
๒. ปิตุฆาต ฆ่าบิดา
๓. อรหัตฆาต ฆ่าพระอรหันต์
๔. โลหิตุปบาท ทำร้ายพระพุทธเจ้าจนพระโลหิตห้อหรือไหล
๕. สังฆเภท ทำให้สงฆ์แตกแยกกัน

ความหมายโดยรวม

อนันตริยกรรม ๕ เป็นการทำลายสิ่งที่พระพุทธศาสนายกย่องว่าสูงสุด ๓ ประเภท

๑. ผู้มีพระคุณสูงสุด คือ บิดา มารดา
 ๒. ผู้บริสุทธิ์สูงสุด คือ พระอรหันต์
 ๓. พระรัตนตรัย คือ พระพุทธเจ้า และพระสงฆ์
- ผู้ที่ทำลายสิ่งเหล่านี้จึงก่อกรรมหนักอย่างยิ่ง

๑. มาตุฆาต การฆ่ามารดา

ความหมาย หมายถึง การจงใจฆ่ามารดาผู้ให้กำเนิดจนถึงแก่ความตาย

มุมมองทางโลก

มารดาเป็นผู้ให้ชีวิต เลี้ยงดู อุ้มชูเสียสละอย่างมหาศาล การฆ่ามารดาจึงเป็นการทำลายคุณธรรมพื้นฐานของมนุษยชาติ

มุมมองทางธรรม

พระพุทธเจ้าตรัสว่า มารดาเป็น "พรหมของบุตร" เป็นผู้มีพระคุณหาประมาณมิได้

ตัวอย่างในพระพุทธศาสนา

พระเจ้าอชาตศัตรูเกือบเข้าข่ายกรรมหนักจากการกระทำต่อพระราชบิดา ส่วนมาตุจฉา มักเป็นตัวอย่างของกรรมที่ร้ายแรงที่สุดประเภทหนึ่ง

ประโยชน์ของการศึกษาเรื่องนี้

เพื่อปลูกฝังความกตัญญู และตระหนักถึงคุณของมารดา

๒. ปิตุฆาต

การฆ่าบิดา ความหมาย จงใจฆ่าบิดาผู้ให้กำเนิด

มุมมองทางโลก

บิดาเป็นผู้ปกป้อง อบรม ส่งเสริมการดำรงชีวิต การฆ่าบิดาจึงเป็นการทำลายคุณธรรมแห่งความกตัญญู

มุมมองทางธรรม

บิดาเป็นหนึ่งในบุพการีผู้มีพระคุณสูงสุด

ประโยชน์ของการศึกษา

ทำให้เห็นคุณค่าของครอบครัว และหน้าที่ของลูกที่ดี

๓. อรหันตฆาต

การฆ่าพระอรหันต์ ความหมาย ฆ่าพระอรหันต์โดยเจตนา

มุมมองทางโลก

พระอรหันต์เป็นบุคคลที่บริสุทธิ์จากกิเลส ไม่เบียดเบียนใคร การทำร้ายหรือฆ่าผู้บริสุทธิ์ที่สุดจึงเป็นความชั่วร้ายอย่างยิ่ง

มุมมองทางธรรม

พระอรหันต์เป็นผู้สิ้นอาสวะ เป็นเนืองนาบุญอันยอดเยี่ยม การฆ่าพระอรหันต์จึงเป็นกรรมหนักมาก

ตัวอย่าง

พระเทวทัตเคยส่งคนไปลอบทำร้ายพระอรหันต์หลายครั้ง และพยายามทำร้ายพระพุทธเจ้า

ประโยชน์ของการศึกษา

ปลูกฝังความเคารพต่อผู้ทรงศีลและผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ

๔. โลหิตุปบาท

ทำพระโลหิตของพระพุทธเจ้าให้ห่อหรือไหล

ความหมาย ทำร้ายพระพุทธเจ้าด้วยเจตนา จนถึงยังพระโลหิตให้ห่อหรือออก

ตัวอย่างในพระไตรปิฎก

พระเทวทัตกลิ้งหินจากภูเขาหวังปลงพระชนม์พระพุทธเจ้า
แม้หินไม่ถูกโดยตรง แต่สะเทือนกระเด็นถูกพระบาทจนพระโลหิตออก
เหตุนี้เรียกว่า โลหิตุปบาท

มุมมองทางธรรม

พระพุทธเจ้าทรงเป็นพระบรมครูของโลก การคิดประทุษร้ายพระองค์จึงเป็นอกุศลกรรมอย่างยิ่ง

ปัจจุบันทำได้หรือไม่

เนื่องจากพระพุทธเจ้าปรินิพพานแล้ว กรรมข้อนี้จึงไม่สามารถเกิดขึ้นได้อีกโดยตรง

๕. สังฆเภท

ทำสงฆ์ให้แตกกัน

ความหมาย ชุ่ยให้คณะสงฆ์ที่สามัคคีกันอยู่แล้วแตกออกเป็นคณะฝ่าย
โดยเจตนา

มุมมองทางโลก

ความแตกแยกในองค์กร ครอบครัว หรือสังคม สร้างความเสียหายอย่างมหาศาล

มุมมองทางธรรม

พระสงฆ์เป็นหนึ่งในพระรัตนตรัย ความสามัคคีของสงฆ์เป็นกำลังสำคัญของพระศาสนา

ตัวอย่าง

พระเทพทัตชัชวณพระภิกษุให้แยกคณะออกจากพระพุทธรเจ้า ถือเป็นตัวอย่างของสังฆเภท

ประโยชน์ของการศึกษา

ช่วยให้เห็นคุณค่าของความสามัคคี และระวังการสร้าง ความแตกแยก

มุมมองทางโลกของอนันตริยกรรม ๕

แม้ในสังคมปัจจุบัน เราอาจไม่พบเหตุการณ์ครบทั้ง ๕ ข้อ แต่หลักการยังใช้ได้ คือ

อย่าทำลายผู้มีพระคุณ

(บิดา มารดา)

อย่าทำร้ายผู้บริสุทธิ์

(ผู้มีศีลธรรม)

อย่าทำลายสถาบันหรือองค์กรที่ดี

(ความสามัคคีของหมู่คณะ)

มุมมองทางธรรม

อนันตริยกรรม ๕ สอนให้เราเห็นคุณค่าสูงสุดของ

- ความกตัญญู
- ความเคารพในคุณธรรม
- ความเคารพในพระรัตนตรัย
- ความสามัคคี

จึงเป็นการสอนทางอ้อมว่า สิ่งใดมีคุณค่าสูงสุด สิ่งนั้นควรได้รับการปกป้องสูงสุด

วิธีปฏิบัติเพื่อไม่ให้เข้าใกล้อนันตริยกรรม

๑. เจริญกตัญญูทดแทนพระคุณบิดามารดา

๒. เคารพผู้มีศีลธรรม

ไม่เบียดเบียนผู้ปฏิบัติดี

๓. รักษาความสามัคคี

ไม่ยุ่งให้เกิดความแตกแยก

๔. เจริญเมตตา

ลดความโกรธและความพยาบาท

๕. ศึกษาพระธรรม

เพื่อสร้างสัมมาทิฐิ

ประโยชน์ของการศึกษอนันตริยกรรม ๕

ทางโลก

- สร้างความกตัญญู
- รักษาความสัมพันธ์ในครอบครัว
- ส่งเสริมความสามัคคี
- ป้องกันความรุนแรง

ทางธรรม

- รู้จักกรรมหนักและผลของกรรม
- เคารพพระรัตนตรัย
- ระวังอกุศลกรรมร้ายแรง
- ส่งเสริมการสร้างกุศลกรรม

สรุปแก่นแท้

อนันตริยกรรม ๕ คือกรรมหนักที่สุดในพระพุทธศาสนา ได้แก่

1. ฆ่ามารดา
2. ฆ่าบิดา
3. ฆ่าพระอรหันต์
4. ทำร้ายพระพุทธเจ้าจนพระโลหิตออก
5. ทำสงฆ์ให้แตกแยก

แก่นแท้ของคำสอนเรื่องนี้ ไม่ได้มีไว้เพียงเพื่อให้กลัวบาปเท่านั้น แต่เพื่อให้ตระหนักถึงคุณค่าของ ความกตัญญู ความเคารพในคุณธรรม และความสามัคคี ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของทั้งชีวิตที่ดีในโลกนี้ และความเจริญก้าวหน้าบนหนทางแห่งธรรม.

เพลง : อนันตริยกรรม ๕
(ภาษาไทย)

ท่อนนำ

พระพุทธองค์ทรงสอนไว้
ให้มนุษย์รู้บาปและบุญ
บางกรรมหนักเกินจะคาดคำนวณ
ให้ผลรุนแรงเกินประมาณ
อนันตริยกรรมห้าประการ
เป็นบทเรียนอันสำคัญ
สอนให้รู้คุณและความผูกพัน
ของชีวิตและคุณธรรม

ท่อนที่ 1

พ่อและแม่ผู้ให้กำเนิด
เลี้ยงชีวิตด้วยรักมั่นคง
กตัญญูคือมงคลสูงส่ง
ตอบแทนพระคุณไม่ลืมเลือน
ผู้มีศีล ผู้บริสุทธิ์
ควรเคารพด้วยใจเสมือน
อย่าเบียดเบียนอย่าทำลายเพื่อน
แห่งคุณธรรมอันงดงาม

สร้อย

อย่าทำลายผู้มีพระคุณ
อย่าทำลายความดีงาม
จงรักษาไว้ทุกโมงยาม
ด้วยใจที่เปี่ยมเมตตา

ท่อนที่ 2

พระพุทธองค์ทรงเป็นแสงทอง
นำโลกหมองสู่ปัญญา
พระสงฆ์สามัคคีร่วมศรัทธา
ช่วยรักษาพระศาสนาไว้

แตกความสามัคคีเมื่อใด
ความทุกข์ใหญ่ย่อมตามมาไกล
จงสร้างรักและอภัย
ให้สังคมสดใสยั่งยืน

สร้อย

สามัคคีคือพลัง
สร้างความหวังให้โลกขึ้น
กตัญญูและความกลมกลืน
คือรากฐานแห่งความดี

ท่อนจบ

อนันตริยกรรมห้าประการ
มิใช่เพียงเรื่องบาปหนักนี้
แต่สอนให้เห็นคุณค่า
ที่ควรรักษาไว้ในใจ

กตัญญู เคารพคุณธรรม
สร้างสังคมให้งดงามไกล
เดินตามพุทธโอวาทไป
สู่สันติสุขนิรันดร์เอย